

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام حسن (ع)

دیالیز چیست؟

دفتر آموزش سلامت بیمارستان امام حسن (ع) بجنورد

تایید کننده:

دکتر امیر بیگدلی فوق تخصص نفرولوژی

کد محتوا: ۱۲۹

گروه هدف: بیماران

پاییز ۹۸

۵

منابع:

❖ پرستاری داخلی جراحی برونر سوارث
بیماری های کلبه و مجاری ادراری
۲۰۱۸

❖ <http://darman.tums.ac.ir>

❖ www.KidneyEducation.com

❖ پاسخگویی به سوالات بعد از

ترخیص هر روز به جز ایام تعطیلات
ساعت ۱۴ الی ۱۵: خانم ریحانی
۰۹۱۵۶۴۱۶۸۹۳

❖ سامانه نوبت دهی اینترنتی درمانگاه
تخصصی و فوق تخصصی:

www.Nobat-

ihh.nkums.ac.ir

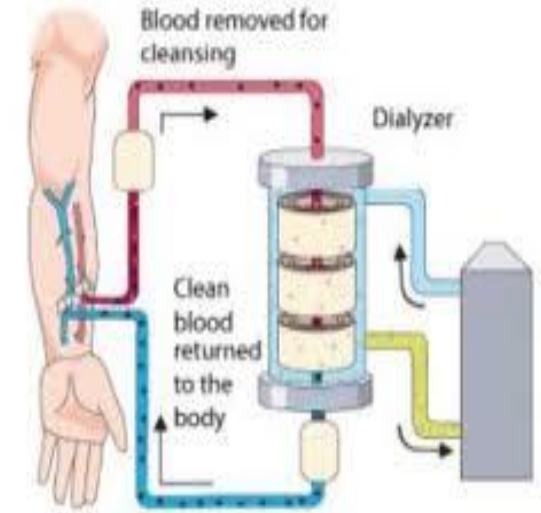
❖ شماره تلفن نوبت دهی درمانگاه

تخصصی و فوق تخصصی:

۰۵۸-۳۱۵۱۴۴۰۰

۴

لازم است از روش هایی برای سرعت بخشیدن به خروج خون از بدن استفاده شود. که ممکن است دائم باشد مثل فیستول شریانی - وریدی و گرافت ، یا موقتی باشد مثل کاتروریدی یا شالدون

دیالیز

زمانی که کلیه به هر دلیلی نتواند کار طبیعی خود را انجام دهد نارسایی کلیه اتفاق می افتد که یک اختلال پیشرونده و غیرقابل برگشت است در نتیجه برای دفع مایع اضافی و مواد زائد و سمی از بدن دیالیز توصیه می شود که می تواند ناتوانی کلیه ها را تا حد زیادی جبران کند .
در دیالیز کارهای کلیه توسط راههای مصنوعی انجام می شود . شامل دیالیز خونی و دیالیز صفاقی میباشد

دیالیز صفاقی :

از صفاق ، پرده ای طبیعی که حفره شکم را می پوشاند استفاده می شود پرده سوراخهای کوچکی دارد و بعنوان صافی عمل می کند و مواد زائد و مایعات می توانند از بدن دفع شوند . با یک جراحی کوچک کاتتر(لوله) در داخل شکم گذاشته می شود حدود ۱۵ سانتیمتر از این لوله خارج از شکم و زیر لباستان باقی می ماند و وسیله ای برای اتصال کیسه های مایع دیالیز فراهم می آورد . حفره صفاق معمولاً با ۲ لیتر مایع پر می شود.

مایع دیالیز داخل حفره شکم باقی می ماند تا دیالیز انجام گیرد و بعد از ۳ الی ۴ ساعت مایع خارج می شود . معمولاً این کار چند بار در روز در منزل انجام می گیرد .
یک پرستار ، دیالیز صفاقی را به شما آموزش خواهد داد تا دیالیز صفاقی را انجام دهید بنابراین شما می توانید آن را در منزل انجام دهید ، برای اکثر افراد آسان است و در مدت چند روز می توانند نحوه انجام آن را بیاموزند .

همودیالیز (دیالیز خونی)

دستگاه همودیالیز شامل یک صافی و ماشین دیالیز است .

صافی دیالیز، محفظه ای استوانه ای شکل بوده و دارای ۴ سوراخ می باشد . ۲ سوراخ در بالا و پایین که خون از آنها وارد و خارج می شود و ۲ سوراخ در طرفین استوانه که از آنها مایع دیالیز وارد و خارج می شود .

خون و مایع همودیالیز از طریق یک غشاء نازک از هم جدا شده اند.

در حین همودیالیز خون بصورت کاملاً استریل از بدن وارد صافی می شود و در مجاورت مایع همودیالیز قرار می گیرد و آب و املاح اضافی به دلیل اختلاف غلظتی که در دو طرف غشاء وجود دارد از خون وارد مایع همودیالیز می شود .

همچنین بعضی از مواد ضروری برای بدن که به مایع همودیالیز اضافه شده از مایع همودیالیز وارد خون می شود .

این مایع بوسیله دستگاه مناسب گرمازا، گرم می شود تا حرارتی نزدیک به دمای طبیعی خون داشته باشد
چند نکته :

پرستار قبل از انجام همودیالیز، وزن و فشارخون شما را اندازه می گیرد و راه دسترسی به عروق شما را بازدید و شمارا برای انجام همودیالیز آماده می کند .

سعی کنید اضافه وزن شما در فاصله بین ۲ نوبت همودیالیز، ۲ کیلوگرم بیشتر نشود، چون حین همودیالیز بامشکل مواجه می شوید.

در طول همودیالیز چنانچه مشکلی برایتان پیش آمد به پرستار اطلاع دهید. ممکن است بعضی از مسائلی که حین همودیالیز ایجاد می شوند طبیعی باشد و شما با توضیحات پرستار، آرامش لازم را پیدا خواهید کرد.
پس از پایان مراحل همودیالیز فشارخون و وزنتان اندازه گرفته می شود. وزن خشک ایده آل پس از همودیالیز وزنی است که در آن تمام مایع اضافی از بیمار گرفته شده باشد.

راههای دسترسی به عروق

برای انجام تصفیه خون توسط ماشین دیالیز باید در هر دقیقه حدود ۳۰۰-۲۵۰ سی سی خون وارد صافی دستگاه شود ، از آنجایی که عروق معمولی موجود در اندام ها توانایی خون دهی با این میزان را ندارند

